

Nr. 110 (162) Pirmadienis, 1946 m. birželio mėn. 3 d. 11 metai.

IŠ PASAULIO

PRANCŪZIJOS IR ITALIJOS RINKIMAI. Londonas.BBC.VI.3. Vakarėjo parlamentų rinkimai Prancūzijoje ir Italijoje. Pirmieji Prancūzijos rinkimų duomenys rodo, kad daugiausia balsų yra gavusi pažangiųjų krikščionių partija, toliau eina komunistai ir socialistai. Tikrieji balsavimo rezultatai turi paaiškėti šiandien ar ryt. - Iš Romos pranešama, kad Italijos parlamento rinkimų ir balsavimo dėl monarchijos likimo duomenys paaiškės tik trečiadienį. Italijoje vietomis būta teroristinių užpuolimų. - Italijos ir Prancūzijos rinkimų proga popiežius pasakė kardinolų kolegijoje kalbą, kurioje pažymėjo, kad tos valstybės stovi išvakarėse sprendimo, ar vyriausybės bus sudarytos krikščioniškais pagrindais, ar bedieviškais materialistiniais.

SAUGUMO TARYBA SUSIRINKS KETVIRTADIENĮ. Naujorkas.BBC.VI.2. Saugumo Tarybos komisija Ispanijos klausimui tirti baigė savo darbą ir parengė pranešimą, kuriame nustato, kad Franco santvarka dabar nesudaro aštraus pavojaus taikai, bet ateityje tokį pavojų gali sudaryti. Jau pats faktas, kad Ispanija turi dvi valdžias, esąs pavojingas taikai, nes gali sukelti vidaus karą. Todėl kelia sumanymą pasiūlyti gen.Francui atsistatydinti ir po to įvykdyti Ispanijoje laisvus rinkimus. Jei Franco neatsistatydintų, siūloma JTO valstybėms nutraukti su Ispanija diplomatinis santykius. - Brazilijos atstovas atsiėmęs savo pareiškimą, kuriuo anksčiau jis nepripažino Franco pavojingumo taikai. Tad visi komisijos nariai yra pasisakę prieš dabartinę Ispanijos valstybės santvarką. Lenkijos atstovas prie pranešimo neprisidėjo ir turįs savo atskirą nuomonę. Komisijos pranešimą Saugumo Taryba svarstys ketvirtadienį. - Ispanijos laikraščiai, rašydami apie komisijos pranešimą, pažymi, kad Saugumo Tarybos sprendimą, koks jis bebūtų, Ispanija sutiks abejingai.

D.BRITANIJOS IR ANGLIJOS NOTOS RUMUNIJAI. Londonas.BBC.VI.2. Paskelbtas D.Britanijos notos Rumunijai turinys. Notoje primename, kad Rumunijos vyriausybė Maskvos konferencijoje buvo pasižadėjusi duoti spaudos, religijos, susirinkimų laisvę, įsileisti opozicijai į vyriausybę ir artimiausiu laiku prarasti rinkimus. Nė vienas šių pažadų nesąs įvykdytas. Jėgos režimas dar nuolat esąs didinamas. Įpattingai esanti persekiojama opozicija. Tokio pat turinio notą įteikė ir JAV. Prieš tai buvo pasiūlyta ir Tarybų Sąjungai protestuoti, bet ši atsisakė. - Priėjus 4 d. po notų įteikimo Rumunijos min.pirmininkas pareiškė, kad rinkimai įvyks rugpjūčio arba rugsėjo mėnesį. Maskvos radijas vakar pranešė, kad rinkimų įstatymas Rumunijoje jau esąs paskelbtas. Rumunų spauda tą įstatymą sutikusi labai šiltai.

- Diplomatinis „Tims“ korespondentas dėl D.Britanijos notos įteikimo Rumunijai sako, kad notos turinys buvo paskelbtas po šešių dienų nuo įteikimo dienos. Tuo buvo duota Rumunijos vyriausybei apsigalvoti dėl atsakymo. Nota buvusi negriežta, tik apgailestaujanti.

ANGLŲ NUOMONĖ APIE T. RYBŲ SĄJUNGOS IR VAKARŲ SĄJUNGININKŲ SANTYKIUS. Londonas.BBC.VI.1. Anglų laikraščiai paskutinėmis sa-

1946.VI.3.

D i e n o s Ž i n i o s

2

vaitėmis vis intensyviau nagrinėja Tar.Sąjungos ir Anglijos-Amerikos santykius. Savaitinis laikraštis „Economist“ paskutiniame numeryje rašo, kad artėja laikas (VI.15 - užd. reik. ministerių konferencija Paryžiuje), kada šis klausimas bus pastatytas pakitikon plotmėn. Susitarimo galimybės ekančios mažos. Ir primena Byrnes ketinimą nesusitarus, taikos sutarčių klausimą perkelti į JTO. Toks klausimo pastatymas reikėtų galutiną Vakarų sąjungininkų atsiskyrimą nuo Tar.Sąjungos. Šiuo atžvilgiu Vakarų sąjungininkai turėtų visišką politinio veikimo laisvę. Bet jie dar tarp savęs nesutaria. Pavyzdžiui, Prancūzija nėra vienos nuomonės dėl Vokietijos tvarkymo. Laikraščio nuomone toks skilimas duotų Vakarų sąjungininkams daugiau nuostolių, negu naudos. Todėl esą reikalinga, kiek galint, santykių nutrūkimo laiką atidėti ir vesti laukimo kantrybės politiką.

TRUMPOS ŽINIOS

Naujorkas.BBC.VI.2. Amerikos katalikų, evangelikų ir žydų atstovai įteikė Byrnes pareiškimą, kuriame prašo būsimose taikos sutartyse garantuoti religijos laisvę.

Londonas.BBC.VI.3. Vakar Londone pirmą kartą po karo susirinko imperinė spaudos atstovų konferencija. Sveikinamejį kalbą pasakė min.pirm. Attlee, kuris ypatingai pabrėžė spaudos laisvės būtinumą.

- Šią savaitę Anglijos Žem.Rūmuose prasidės debatai užsienų politikos klausimu. Šia proga kevinas atsakysiąs į Molotovo kalbą.

- Reuteris praneša, kad kurdai iš Azerbeidžano provincijas pradėjo pulti. Irano vyriausybės kariuomenė. Vakar buvo pranešta, kad Azerbeidžano ir Irano vyriausybės susitarusios nebartoti tarp savęs puolamųjų veiksmų.

- Prie Prancos esą sukilę SS b-laisviai, apsiginklavę ir užėmę pastatus. Žuvę 3 policininkai ir 2 SS vyrai.

- Čechoslovakijos prez.Benešas pavadė naują vyriausybę sudaryti komunistų partijos atstovui Gotwaldui. Jis numatęs sudaryti Čechoslovakijos tvarkymo dvejų metų planą. - Anglų savaitraštis „Economist“ rašydamas apie kairiųjų socialistų laimėjimą Čechoslovakijoje, pažymi, kad Vakariko respublika žlugo. Tačiau tradicijų dar nenutraukianti, nes Benešas, senosios demokratinės respublikos atstovas, dar pasilieka vyriausybėje.

- Amerikos negrų kongresas įteikęs Saugumo Tarybai memorandumą, kuriame reikalauja, kad Amerikoje būtų panaikinta 13 mil. negrų priespaulė.

- Dėl karinės prievolės įvedimo Anglijoje „Evening Standard“ rašo, kad Anglijos žmonės per daug nemėgsta karinio gyvenimo ir drausmės. Kino filmuose rodomieji vokiečių kariuomenės paradai publikoje sukelia tik juoką. Bet anglų tauta suprantanti karinės prievolės reikimą ir su juo sutinkanti. Karinės prievolės įvedimo reikimą išsukusi nesaugi pasaulinė padėtis.

- Amerikos jūrininkų prof. sąjunga nesusitarė dėl atlyginimo padinimo ir darbo laiko sutrumpinimo. Jei ir toliau nesutars, birželio mėn. 15 d. jūrininkai pradės streiką.